

HANGON KAUPUNKI
HANGÖ STAD

Utvärderingsberättelse 2024

Bilder:
Tapio Kekkonen
Paulina Röllinen
Mina Näsänen

Hangö stads revisionsnämnd
2021 - 2025

Innehåll

1.	Revisionsnämnd	3
2.	Förverkligandet av verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar	4
	2.3. Budgetutfallet	7
	2.4. Förverkligandet av ekonomiska och verksamhetsmässiga målsättningar för de centrala verksamheterna	8
3.	Ordnandet av den interna kontrollen, koncern tillsynen, riskhanteringen samt genomförandet av koncernmålen	11
4.	Övrigt	14
5.	Sammandrag	16

Utvärderingsberättelse för år 2024 Hangö stads fullmäktige

1. Revisionsnämnd

För mandatperioden 2021-2024 har av stadens fullmäktige följande revisionsnämnd valts:

Ordinarie medlem	Ställföreträdande
Jouko Kavander	Maritta Sariola
Christian Mattsson	Torbjörn Ekholm
Marie Koskinen	Elina Lahtinen
Monica Ferm	Yrjö Sahlstedt
Esko Tolvanen	Marko Reitamaa
Gun Augustsson-Sula	Johan Puumala
Timo Riikkilä	Riitta Tamminen-Tallgren
Matti Rantanen	Henrik Väisänen
Katja Mäkelä	Kaija Heikkinen

Till ordförande valdes Jouko Kavander och till viceordförande Christian Mattsson.

För fullföljandet av sin uppgift har revisionsnämnden bekantat sig med förvaltningsorganens protokoll, budgeten för år 2024, ekonomiplanen för åren 2025–2027, bokslutet och verksamhetsberättelsen för år 2024 samt revisionsrapporter. Revisionsnämnden har hört ledande tjänstemän och, i enlighet med skilt godkänt program, bekantat sig med valda tyngdpunktsområden. Revisionsnämnden har, med anledning av år 2024 samlats 6 gånger.

Den lagstadgade revisionen har utförts av Oy BDO Audiator Ab. Som ansvarig revisor har fungerat OFGR, GR Tove Lindström-Koli, som biträdande revisorer OFGR, GR Krister Rehn, GR Ida-Maria Mäntysaari samt revisorerna Niko Flythström och Daniela Sjöberg. Rehn har fungerat som sekreterare för revisionsnämnden.

Efter att ha slutfört sitt arbetsprogram avger revisionsnämnden för stadsfullmäktige följande utvärderingsberättelse:

2. Förverkligandet av verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar

2.1. Allmänt om ekonomin; nyckeltal

De största enskilda faktorerna som påverkade det överraskande positiva resultatet var (jämfört med den ändrade budgeten):

- Verksamhetsintäkterna överskred budgeten med 0,9 milj. €
- Verksamhetskostnaderna underskred budgeten med 0,9 milj. €
- Skatteintäkterna överskred budgeten med 0,2 milj. €
- Finansiella intäkterna (netto) överskred budgeten med 0,1 milj. €

Räkenskapsperiodens resultat år 2024 uppvisade ett överskott om 2,0 milj. € (jämfört med 5,2 milj. € år 2023).

Stadens kumulativa överskott är 32,7 milj. €, d.v.s. 4 249 €/invånare.

Koncernens kumulativa överskott är däremot 50,2 milj. €, d.v.s. 6 518 €/invånare.

Driftsekonomi utföll ur ett helhetsperspektiv sett i enlighet med budgeten; verksamhetsbidrag -18,0 milj. €.

Stadens nettoinvesteringar var cirka 4,0 milj. €, jämfört med ursprungligt budgeterade 3,8 milj. € samt 4,4 milj. € i den ändrade budgeten.

Stadens skuldbörda minskade under året med 0,9 milj. € och var i bokslutet 48,4 milj. €.

Stadens skuldbörda (inkl. hyresansvar) var 52,6 milj. €, vilket motsvarar 6 835 €/invånare.

Koncernens skuldbörda (inkl. hyresansvar) var 57,7 milj. €, vilket motsvarar 7 491 €/invånare.

Invånarantalet var 7 700 (7 760 år 2023)

Revisionsnämnden fäster uppmärksamhet vid utvecklingen av stadens lånestock enligt den gällande budgeten-ekonomiplanepreioden, det vill säga enligt följande:

Kaupunki + liikelaitos / Staden + affärsverket	TP-BS 2023	TA - Budget *2024	TA - Budget 2025	Suunnitelma - Plan 2026	2027
<i>*) muutettu / ändrad</i>					
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökningar av långfristiga lån	0	6 877 833	3 630 232	1 240 000	16 040 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskningar av långfristiga lån	-5 883 332	-5 883 332	-3 750 000	-1 250 000	-16 050 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändringar av kortfristiga lån	6 500 000				

Med andra ord har lånestocken budgeterats att förbli på samma nivå fram till slutet av ekonomiplanepreioden.

2.2. Balansering av ekonomin i enlighet med kommunallagen

Enligt kommunallagen hör till revisionsnämndens uppgifter bl.a. att utvärdera utfallet av balanseringen av ekonomin under räkenskapsperioden och tillräckligheten av den rådande ekonomiplanen ifall kommunens balans innehåller underskott som saknar täckning.

Kriterierna enligt kommunallagen för en kommun i en särskilt svår ekonomisk ställning är:

- Om kommunen inte har täckt underskottet i kommunens balansräkning inom den tidsfrist som anges i 110 § 3 mom.
- Om underskottet i kommunens senaste koncernbokslut är minst 1 000 euro per invånare och året innan minst 500 euro per invånare eller om de ekonomiska nyckeltal för ekonomin som beskriver tillräckligheten eller soliditeten i finansieringen två år i följd har uppfyllt följande gränsvärden:
 - 1) förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna i kommunens koncernresultaträkning är under 80 procent,
 - 2) kommunens inkomstskattesats är minst 2,0 procentenheter högre än den vägda genomsnittliga inkomstskattesatsen för alla kommuner,
 - 3) beloppet av lån och hyresansvar per invånare i kommunens koncernbokslut överskrider det genomsnittliga beloppet av lån och hyresansvar i alla kommuners koncernbokslut med minst 50 procent,
 - 4) koncernbokslutets kalkylmässiga låneskötselbidrag är under 0,8.

För Hangö stads och stadskoncerns del kan konstateras att kriterierna för en kommun i speciellt svår ekonomisk ställning inte uppfylls.

Revisionsnämnden önskar ändå i likhet med föregående år fästa uppmärksamhet speciellt vid stadens höga skuldbörda, vilken utgör en betydande riskfaktor för såväl staden som hela stadskoncernen, inklusive där till hörande ränterisk.

I och med välfärdsområdesreformen halveras kommunernas ekonomiska ramar i praktiken. Enligt revisionsnämndens uppfattning bör staden och koncernen även fortsättningsvis kritiskt granska sin skuldbörda och dess utveckling i ljuset av de nationella krismätarna.

Revisionsnämnden betonar alltfört vikten av en fungerande och aktiv koncernstyrning och övervakning, i enlighet med koncerndirektiven, så att staden genom målstyrning och uppföljning kan inverka på koncernsamfundens verksamhet och ekonomi samt därigenom på de nyckeltal för koncernen vilka utgör de lagstadgade kriterierna för utvärdering av koncernens ekonomiska balans.

Hangon Hamn Ab:s betydelse i stadskoncernen är mycket avgörande, vilket just beträffande det bolaget lyfter fram vikten av koncernstyrningen och -övervakningen i stadens roll som ägare.

Enligt revisionsnämndens mening har moderns styrning under år 2024 varit relevant, vad gäller Hangö Hamn.

Hamnens resultat var 0,4 milj. € i bokslutet 2024, vilket är ungefär på samma nivå som år 2023 men nästan 1 milj. € sämre än år 2022.

Hangö Hyreshus Ab:s användningsgrad har under de senaste åren varit på en acceptabel nivå även om den sjönk något under 2024. Efterfrågan på hyresbostäder har minskat och konkurrenssituationen har skärpts. Lägenheternas genomsnittliga nettoanvändningsgrad har varit 90% (98 %) och bruttoanvändningsgraden har varit 84 % (90 %). I bolaget har 13 bostäder renoverats under året. I två fastigheter har fjärrvärme installerats.

Fastighets Ab Långgatan 43 Kiinteistö Oy har för andra gången hamnat i en likviditetskris. Bolaget fick under 2024 ett lån på över 0,2 milj. € från staden för att klara av sina låneamorteringar. På grund av nödvändiga reparationer av byggfel i hisstornen har bolaget begärt ytterligare finansiering från staden i mars 2025. Enligt revisionsnämndens uppfattning kräver ärendet särskild uppmärksamhet ur koncernstyrningsperspektiv.

Revisionsnämnden anser att Fastighets Ab Långgatan bör ändra sin bolagsform till ett bostadsaktiebolag, så att bolagets aktier skulle berättiga till besittning av bolagets bostäder.

Enligt revisionsnämndens mening kräver så väl kommunallagen som de i kraft varande koncerndirektiven att ekonomiska mål – inbegripet investeringar och skuldsättning – uppställs och uppföljs på stadens försorg såväl på moderstadens-, bolags- samt koncernnivå.

2.3. Budgetutfallet

Enligt revisionsnämndens mening har budgetens funktion som styrinstrument för verksamheten och ekonomin varit god. Verksamhets- och projektvisa budgetavvikelser redogörs för i bokslutet och i denna utvärderingsberättelse.

Resultaträkningen

Resultatet för räkenskapsperiodens 2024 var ett överskott om 1,9 milj. euro. Detta var stadens femte år i rad med överskott.

Det budgeterade överskottet var ursprungligen 0,3 milj. € överskott. Efter ändringar var budgeten -0,3 milj. € underskott.

Driftsekonomin

Driftsekonomin utföll för hela stadens del helhetsmässigt taget i enlighet med det budgeterade. Budgeterat verksamhetsbidrag var -19,0 milj. € i den ursprungliga budgeten och -19,5 milj. € i den ändrade budgeten. Utfallet var 17,8 milj. €.

Helhetsmässigt betraktat framför revisionsnämnden att stadens driftsekonomi har handhåfts i enlighet med lag och fullmäktiges beslut. För verksamhets- och projektspecifika avvikelser redogörs närmare nedan.

Investeringsdelen

Stadens nettoinvesteringar var ca 4,0 milj. €, relaterat till ursprungligen budgeterade 3,8 milj. € samt 4,4 milj. € i den ändrade budgeten.

Investeringsförverkligandet har noggrannare analyserats i bokslutet. Överskridningarna av investeringsanslag på budgetens bindningsnivå relaterat till den ändrade budgeten var följande:

- Kommunalteknik 270 t€

Lånestockens förändring

Stadens lånestock minskade under året med 0,9 milj. €. Vid årets slut uppgick lånen till 48,4 milj. €, dvs. 6 282 €/invånare. Den fortlöpande minskningen av stadens invånarantal innebär att lånen per invånare inte har minskat i samma proportion som hela lånestocken. Genomsnittet för alla kommuner i Finland år 2023 var 3 368 €/invånare, så Hangö stads situation avviker väsentligt från landets genomsnitt.

Vid analysen av skuldbördan bör man dock beakta att staden har ett koncerninternt tidsbundet lån till Hangö hamn på ca 30 milj. €. Moderstadens nettoskuldsättning uppgår därmed i praktiken till cirka 18,5 milj. €, vilket motsvarar ungefär 2 400 euro per invånare – alltså, enbart ur detta perspektiv betraktat, under landets genomsnitt.

Koncernens (staden + dottersammanslutningarna) externa lånestock uppgår till 53,0 milj. euro, vilket motsvarar 6 883 €/invånare. Riksgenomsnittet år 2023 var 6 966 euro per invånare.

2.4. Förverkligandet av ekonomiska och verksamhetsmässiga målsättningar för de centrala verksamheterna

Allmän förvaltning

Verksamhet

Vaalit - Val

Tilintarkastus - Revision

Keskushallinto - Centralförvaltning

Talousosasto - Ekonomiavdelningen

Henkilöstöosasto - Personalavdelningen

Eteläkärjen ympäristöterveystoimi - Sydspetsens

miljöhälsoskydd

Verksamhetsmässiga målsättningar

De verksamhetsmässiga målsättningarna har enligt revisionsnämndens mening till väsentliga delar förverkligats.

Ekonomi

Det ekonomiska utfallet var i enlighet med budgeten.

Den allmänna förvaltningens verksamhetsbidrag var -4,5 milj. € jämfört med budgeterade -5 milj. € samt -5,2 milj. € i ändrade budgeten.

Bildningsväsendet

Verksamhet

Sivistystoimen hallinto - Administration inom
bildningsväsendet
Peruskoulut - Grundskolor
Lukiot - Gymnasier
Liikuntatoimi - Idrottsväsendet
Nuorisotoimi - Ungdomsväsendet
Varhaiskasvatus - Småbarnspedagogik

Verksamhetsmässiga målsättningar

De verksamhetsmässiga målsättningarna har enligt revisionsnämndens mening till väsentliga delar förverkligats.

Ekonomi

Det ekonomiska utfallet inom sektorn stod långt i samklang med det budgeterade följande överskridningar förekom:

- Grundskolor; bruksgrad 103 %, överskridning 201 t€

Bildningsväsendets verksamhetsbidrag var -14,1 milj. € jämfört med budgeterade -14,2 milj. €.

Enligt revisionsnämndens analys är stadens finansieringsunderlag otillräckligt för att upprätthålla det nuvarande skolsystemet. Revisionsnämnden framför sin uppfattning att stadens omfattande skolnät inte längre står i överensstämmelse med de kända elevprognoserna och efterlyser en utredning av anpassningsåtgärder. Det vore skäl att vidta dessa åtgärder utan dröjsmål.

Kulturväsendet

Verksamhet

Kulttuuritoiminta - Kulturverksamhet
Kirjastotoiminta - Biblioteksverksamhet
Museotoiminta - Museiverksamhet
Kansalaistoiminta - Medborgarverksamhet

Verksamhetsmässiga och ekonomiska målsättningar

Verksamheten har enligt revisionsnämndens mening i huvudsak handhåfts i enlighet med uppställda verksamhetsmässiga mål fastän kulturväsendet även i år överskred det bindande budgetanslaget.

Kulturväsendets verksamhetsbidrag var -1,82 milj. € jämfört med budgeterade -1,76 milj. €. Bruksgraden var 104 % (105 % år 2023).

Miljösektorn

Verksamhet

Rakennustarkastus - Byggnadstillsyn
Ympäristönsuojelu - Miljövård
Maankäyttö - Markanvändningen

Verksamhetsmässiga mål

De verksamhetsmässiga målsättningarna har enligt revisionsnämndens mening till väsentliga delar uppnåtts och för deras förverkligande redogörs i bokslutet.

Ekonomi

Ekonomin förverkligades helhetsmässigt sett väsentligt gynnsammare än budgeterat, speciellt som en följd av markanvändningens resultat men också relaterat till att byggnadstillsynen och miljöskyddets medelsanvändning var i ögonen fallande låga.

Miljöväsandets verksamhetsbidrag var (+)2,9 milj. €, vilket är 0,4 milj. € eller 16 % bättre än budgeterat, vilket till största delen beror på den positiva budgetavvikelsen inom markanvändningen.

Tekniska sektorn

Verksamhet

Tekninen hallinto - Teknisk förvaltning
Kuntatekniikka - Kommuniteknik
Sisäisten palvelujen yksikkö
Keskusvarasto-Centrallagret
Konevarikko-Maskindépå

Verksamhetsmässiga målsättningar

De verksamhetsmässiga målsättningarna har till väsentliga delar uppnåtts.

Ekonomi

Tekniska sektorns ekonomi utföll som helhet inom ramen för det budgeterade då bruksgraden var 82 %. Det förverkligade verksamhetsbidraget var -2,0 milj. € relaterat till budgeterade – 2,2 milj. € samt -2,5 milj. € i den ändrade budgeten. Kommunalteknikens verksamhetsbidrag överskreds 134 t€ (bruksgrad 106%). Utfallet för enheten för intern service hela 461 t€ bättre än budgeterat.

Hangö Vatten -affärsverk

Verksamhetsmässiga mål

De verksamhetsmässiga målen uppnåddes till väsentliga delar. Hangö Vattens målsättning uppfyllades i fråga om att säkerställa rent hushållsvatten, med undantag för kortvariga serviceavbrott orsakade av vattenledningsläckor eller saneringsentreprenader. Målet gällande läckaget i avloppsnätet förverkligades ändå inte.

Ekonomi

Affärsverkets budgeterade överskott var 0,4 milj. €, medan utfallet blev hela 0,7 milj. €.

Följande analys är ett direkt citat av Hangö Vattens egen analys av det ekonomiska förverkligandet.

När det gäller de mål som fullmäktige ställt upp, var affärsverkets överskott (698 263 €) 300 000 € högre än det överskott som budgeten förutsatte (396 938 €). Detta berodde främst på att grund- och brukstaxorna höjdes vid årets början, men det uppskattades att detta skulle minska förbrukningen. Så blev dock inte fallet, utan höjningen återspeglades fullt ut i intäkterna.

Materialinköp, tjänsteupphandlingar och personalkostnader låg i linje med budgeten. Finansieringskostnaderna var 70 000 € lägre än i budgeten. Det interna lånet minskade med 420 000 €, eftersom investeringarna var mindre än det totala årsbidraget.

Revisionsnämnden vill särskilt lyfta fram för fullmäktige att beakta i samband med budgetbehandlingen att affärsverket har en betydande investeringsskuld. Det överskott som affärsverket genererar genom avgiftsintäkter bör stanna inom affärsverket, och avskrivningsnivån bör fungera som en riktgivande nivå för verkets investeringar.

3. Ordnandet av den interna kontrollen, koncerntillsynen, riskhanteringen samt genomförandet av koncernmålen

Den interna kontrollen

Enligt bokföringsnämndens kommunsektions allmänna anvisning bör kommunstyrelsen i verksamhetsberättelsen redogöra för hur den interna kontrollen och den därtill hörande riskhanteringen ordnats i kommunen, huruvida det uppdagats brister i kontrollen under den gångna räkenskapsperioden och hur den interna kontrollen skall utvecklas under den rådande ekonomiplanepreioden. Motsvarande redogörelse bör även företes för koncerntillsynens del.

I verksamhetsberättelsen ingår enligt revisionsnämndens mening ett sakenligt utlåtande om ordnandet och förverkligandet av stadens interna kontroll och riskhantering samt koncerntillsynens dito.

Koncernstyrning och kontroll

För koncernstyrningens och övervakningens del styrs kontrollen av stadens förvaltningsstadga samt av kommunallagen påkallat, år 2017 godkänt koncerndirektiv.

Det överlägset mest betydande dottersamfundets, Hangö Hamn Ab:s ekonomiska mål förverkligades inte. För ärendet redogörs specifikt nedan.

Gällande Hangö Hyreshus Ab framför revisionsnämndens som sin ståndpunkt att bolagets målstyrning från stadens sida har utvecklats och för bolaget har uppgjorts en utvecklingsplan, vilken har börjat omsättas i praktiken.

Enligt revisionsnämndens mening har koncernstyrningen och övervakningen utvecklats under året, men bör helt klart utvecklas ytterligare till att heltäckande motsvara det som stadgas i koncerndirektiven samt för att trygga den ekonomiska balans som kommunallagen förutsätter på koncernnivå. Revisionsnämnden framför som sin ståndpunkt att stadsstyrelsen heltäckande för samtliga koncernsamfund, förutom de verksamhetsmässiga målen, i sitt budgetförslag bör inkludera klart mätbara ekonomiska mål, åtminstone gällande resultat, investeringar samt finansiering/skuldsättning. Även en uppdatering av koncerndirektiven bör övervägas.

Ytterligare upprepar revisionsnämnden sin ståndpunkt att gällande sammansättningen av koncernsamfundens styrelser bör i första hand prioriteras en möjligast bred branschspecifik sakkunskap.

Revisionsnämnden uppmärksammar även i år att det i stadens budget inte har specificerats något som helst bolagsspecifikt mål för Fastighets Ab Långgatan 43, vilket innebär att styrningen och övervakningen från moderbolagets sida fortfarande har varit bristfällig och behöver förbättras. Revisionsnämnden påminner om att bolagets lån, ursprungligen 2,5 milj. € och med ett återstående kapital på 2,0 milj. €, är garanterade av staden. Det ligger därför naturligt i stadens primära intresse att genom smidig handläggning trygga detta bolags verksamhetsförutsättningar – i synnerhet då det handlar om ett hyreshus med hissar beläget i stadens absoluta centrum.

Vad gäller Oy Hansea DC Ab uppmärksammar revisionsnämnden, liksom föregående år, den förändrade verksamhetsmiljön. Revisionsnämnden upprepar sin uppfattning att det i fortsättningen vore ändamålsenligt att verksamheten sköts i stadens egen regi. Revisionsnämnden föreslår att stadsstyrelsen bereder ärendet och överlämnar det till fullmäktige för beslut.

För de bolagsspecifika målsättningarna redogörs i bokslutet enligt följande:

Konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Yleiset tavoitteet (koskee kaikkia tytäryhtiöitä)

- Yhtiön toiminta on järjestetty taloudellisesti, tehokkaasti ja asiakkaiden tarpeet huomioiden.
- Yhtiöiden omistamien rakennusten ylläpito on järjestetty niin, että niiden arvo säilyy.
- Osavuosisraportointi laaditaan vähintään 6 kk välein

Sekä konserniohjeet että hallintosääntö on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.5.2017.

Muiden konserniyhtiöille asetettujen yleisten tavoitteiden katsotaan toteutuneen.

Yhtiökohtaiset tavoitteet vuodelle 2024

Hangon Satama - Hangö Hamn Oy Ab

Tavoite

Tavoitteena on, että yhtiön tulos ennen veroja on vähintään 5 % liikevaihdosta.

Yhtiön ympäristötavoite on kehittää malleja ja työkaluja ympäristövaikutusten mittaamiseksi omassa toiminnassaan sekä vähentää hiilidioksidipäästöjä kaupungin HINKU-tavoitteiden mukaisesti.

Toteutuminen

Yhtiön tulos ennen veroja oli 0,659 milj. € tai 5,3 % liikevaihdosta, asetettu tavoite saavutettiin.

Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab on seurannut omasta toiminnastaan syntyviä Scope 1 ja 2 mukaisia kasvihuonekaasupäästöjä vuodesta 2019 lähtien. Päästöjen laskenta perustuu Greenhouse Gas (GHG) -protokollan menetelmään.

Förverkligande av målen för koncernbolagen

Allmänna mål (gäller alla dotterbolag)

- Bolagets verksamhet är ekonomiskt och effektivt ordnat och beaktar kundernas behov
- Underhållet av de byggnader bolagen äger är ordnad så att deras värde bibehålls
- Delårsrapportering görs minst var 6 månad

Koncerndirektiven och förvaltningsstadgan har godkänts i stadsfullmäktige 23.5.2017.

Övriga allmänna mål som ställts på koncernbolagen anses ha förverkligats.

Bolagsvisa mål för 2024

Hangon Satama - Hangö Hamn Oy Ab

Målsättning

Målsättningen är att bolagets resultat före skatter är minst 5 % av omsättningen.

Bolaget miljömål är att utarbeta modeller och verktyg för att mäta miljökonsekvenserna i sin egen verksamhet samt att minska på koldioxidutsläppen i enlighet med stadens HINKU-program..

Förverkligande

Bolagets resultat innan skatt var 0,659 milj. € eller 5,3 % av omsättningen, målsättningen uppnåddes.

Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab har följt upp vilka utsläpp som av egen verksamhet förorsakats enligt Scope 1 och 2 sedan år 2019. Beräkningarna av utsläppen bygger på metoderna i Greenhouse Gas (GHG)-protokollet.

Suorat päästöt (Scope 1)

Suorat päästöt ovat peräisin lähteistä, jotka yritys omistaa tai jotka ovat sen määräysvallassa, kuten lämpökattilat ja kulkuneuvot. Näitä kutsutaan myös suoriksi piipunpääpäästöiksi. Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab:n suurimmat hiilidioksidipäästölähteet ovat kiinteistöjen lämmitys ja ajoneuvojen polttoaineista syntyvät päästöt. Suurin yksittäinen hiilidioksidipäästön aiheuttaja on Voimakasiinin lämmittäminen polttoöljyllä, jonka päästöt vuonna 2024 olivat 92,2 t CO₂e.

Energia-epäsuorat päästöt (Scope 2)

Energiaepäsuorat päästöt syntyvät yrityksen ostaman ja kuluttaman sähkön tuotannosta (mukaan lukien höyry, lämpö ja jäähditys).

Vuonna 2024 tehdyt parannukset CO₂ päästölähteisiin. Vuonna 2024 Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab muutti Voimakasiinin polttoöljyllä toimivan lämmitysjärjestelmän lähes päästöttömään hybridilämpöjärjestelmään. Lisäksi yksi polttomootoriauto korvattiin uudella sähköautolla.

Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab:n CO₂e -päästöt:

Vuosi 2021	CO ₂ e-päästöt: 231,7 tonnia
Vuosi 2022	CO ₂ e-päästöt: 164,5 tonnia
Vuosi 2023	CO ₂ e-päästöt: 1 393,0 tonnia
Vuosi 2024	CO ₂ e-päästöt: 104,4 tonnia

Hangon Vuokratalot Oy

Tavoite

Yhtiö pyrkii ylläpitämään kiinteistökantaa niin, että kiinteistöjen arvo säilyy ja yhtiöllä on tarjota viihtyisiä ja kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kuntalaisille.

Yhtiön taloudellinen käyttötavoite on 95 %. Yhtiö pyrkii vähentämään energiankulutusta ja hiilidioksidipäästöjä mm. uusimalla energianlähteitä ja opastamalla vuokralaisia vedenkulutuksessa ja jätteiden kierrätyksessä.

Toteutuminen

Hangon Vuokratalot Oy:n asuntojen nettokäyttöaste 31.12.2024 oli 90 %, tavoite ei toteutunut.

Yhteensä 13 asuntoa on saneerattu, viihtyvyyttä lisätty uusimalla leikkialueita ja jätealueita, sekä kahdessa kohteessa siirrytty öljylämmityksestä kaukolämpöön. Vuodelle 2025 on suunnitteilla tehdä omat kotisivut, jotta asuntoja saadaan paremmin markkinoitua.

Yhtiö pyrkii vähentämään energiankulutusta ja hiilidioksidipäästöjä mm. uusimalla energianlähteitä ja opastamalla vuokralaisia vedenkulutuksessa ja jätteiden kierrätyksessä.

Oy Hansea Dc Ab

Tavoite

Yhtiön vuosikulut eivät ylitä tuloja.

Toteutuminen

Oy Hansea Dc Ab:n tilikauden tulos vuonna 2024 oli 955,25 euroa, tavoite toteutui.

Direkta utsläpp (Scope 1)

Direkta utsläpp kommer från källor som företaget självt äger eller har kontroll över, till exempel från företagets värmepannor och fordon. Dessa kallas också till direkta skorstensutsläpp. Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab:s största källorna till koldioxidutsläpp är uppvärmning av fastigheter och förbränning av bränsle i fordon. Den största enskilda källan till koldioxidutsläpp är uppvärmningen med eldningsolja i Smörmagasinet, vars utsläpp var 92,2 t CO₂e under år 2024.

Indirekta utsläpp från energi (Scope 2)

Indirekta utsläpp från energi uppkommer från produktionen av den el som företaget köper och förbrukar (även ånga, värme och nedkylning).

Förbättringar gjorda i källorna till koldioxidutsläpp år 2024. Under år 2024 ändrade Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab värmesystemet i Smörmagasinet från uppvärmning med eldningsolja till nästan utsläppsfritt hybridvärmesystem. Utöver det ersattes en bil med förbränningsmotor till en eldriven bil.

Hangon Satama – Hangö Hamn Oy Ab:s utsläpp i CO₂-ekv.

År 2021	231,7 ton CO ₂ -ekv.
År 2022	164,5 ton CO ₂ -ekv.
År 2023	1 393,0 ton CO ₂ -ekv.
År 2021	104,4 ton CO ₂ -ekv.

Hangö Hyreshus Ab

Målsättning

Bolaget har som mål att underhålla bostadsbeståndet, så att fastigheternas värde består och bolaget kan erbjuda kommuninvånarna trivsamma hyresbostäder till skäligt pris.

Målet för den ekonomiska användningsgraden är 95 %. Bolaget strävar till att minska energiförbrukningen och koldioxidutsläppen bl.a. genom att förnya energikällorna och vägleda hyresgästerna i fråga om vattenförbrukning och återvinning av avfall.

Förverkligande

Nettoanvändningsgraden 31.12.2024 var 90 % för Hangö Hyreshus Ab:s bostäder, målet uppnåddes inte.

Totalt 13 bostäder har sanerats, trivselen har förbättrats genom att förnya lekplatser och avfallsområden samt genom att förnya värmesystemen i två objekt från oljevärme till fjärrvärme. Bolaget planerar att göra en egen hemsida år 2025 för att förbättra sin marknadsföring av bostäderna.

Bolaget strävar att minska på energiförbrukningen och koldioxidutsläpp bl.a. genom att förnya energikällor och informera hyresgästerna om vattenförbrukning och återvinning av avfall.

Oy Hansea Dc Ab

Målsättning

Bolagets kostnader per år överstiger inte intäkterna.

Förverkligande

Oy Hansea Dc Ab:s resultat under år 2024 var 955,25 euro, målet uppnåddes.

4. Övrigt

Målformuleringsprocessen

Revisionsnämnden anser att man vid budgeteringsskedet även framöver bör fästa uppmärksamhet vid skapandet av prestationer och mätare på så vis att de ger möjligast bra bild av tjänsternas kvantitativa och kvalitativa målförverkligande. Speciell uppmärksamhet bör även fästas vid vikten av uppställandet av tillräckligt specifika ekonomiska och verksamhetsmässiga mål gällande koncernen, så att hela koncernens ekonomi framgångsrikt kunde styras på stadens försorg på så sätt att den i kommunallagen stadgade ekonomiska balansen tryggas.

Enligt revisionsnämndens uppfattning bör det även framöver i stadens bokslut redogöras ännu mer heltäckande och systematiskt för hur de strategiska målen har uppfyllts.

Personalen

Antalet anställda vid bokslutstidpunkten var 385, jämfört med 394 år 2023.

Personalutgifterna uppgick i bokslutet till totalt 19,8 milj. € (år 2023, 19,8 milj. €).

Revisionsnämnden fäster speciell vikt vid nödvändigheten av en personalstrategi samt att hela stadens personal iakttar samma principer gällande distansarbete.

Årsverken

Henkilötyövuosissa mitattuna (koko henkilöstö lukuun ottamatta kansalaisopiston tuntiopettajat) henkilöstöresurssit ovat vähentyneet 3,9 henkilötyövuodella edellisestä vuodesta.

Mätt i årsverken (hela personalen förutom medborgarinstitutets timlärare) har personalresurserna minskat med 3,9 årsverken från föregående år.

Kuva 4 Henkilötyövuodet 2020–2024
Bild 4 Årsverken 2020–2024

Som en väsentlig utmaning i Hangö stads personalledning lyfter revisionsnämnden fram nyckelpersonsrisker och efterlyser större uppmärksamhet på att identifiera dessa risker samt att förbereda sig för dem i förväg. För att hantera nyckelpersonsrisker bör man enligt revisionsnämndens uppfattning även kartlägga samarbetsmöjligheter med grannkommunerna.

Även ledningen och övervakningen av arbetet samt en jämlik tillämpning av överenskomna distansarbetsprinciper bör enligt revisionsnämndens uppfattning ägnas särskild uppmärksamhet.

Sjukrelaterad frånvaro

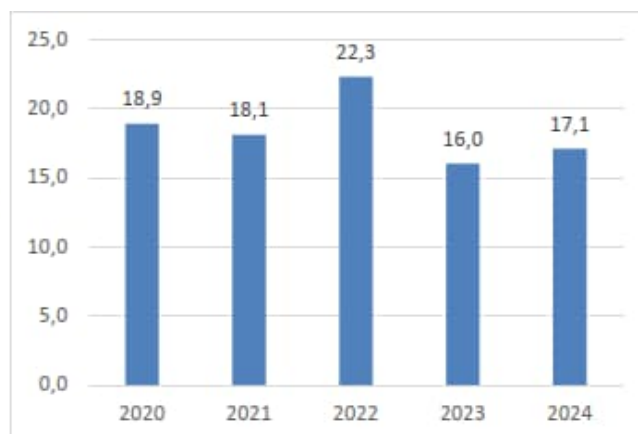
Sjukrelaterade frånvaron ökade något jämfört med år 2023.

Sairauspoissaolot laskettuna kalenterpäivissä keskimäärin/henkilötyövuosi nousivat 1,1 kalenterpäivällä edelliseen vuoteen verrattuna.

Sjukfrånvaron räknad i kalenderdagar i genomsnitt/ årsverke steg med 1,1 kalenderdagar i jämförelse med föregående år.

Kuva 11 Sairauspoissaolot kalenterpäiviä keskimäärin/henkilötyövuosi 2020–2024

Bild 11 Sjukfrånvaro i kalenderdagar i genomsnitt/årsverke 2020–2024

5. Sammandrag

Sammantaget kan konstateras att Hangö stads och dess koncernens ekonomiska läge var stabilt och utföll till väsentliga delar i enlighet med uppställda bindande mål även år 2023. Enligt revisionsnämndens mening är det uppenbart att stadens resultatstyrning under året varit fungerande, budgeten har alltså på så som avsetts fungerat som styrinstrument för ekonomin och verksamheten.

Stadens resultat år 2024 uppvisade ett överskott om 1,9 milj. €. Detta var stadens femte överskottså i rad. Det ursprungliga budgeterade överskottet var ursprungligen 0,3 milj. €. Efter ändringar uppvisade budgeten ett underskott om -0,3 milj. €.

Driftsekonomi utföll som helhet taget enligt budgeten; verksamhetsbidrag - 18,0 milj. €.

Stadens nettoinvesteringar var cirka 4,0 milj. €, jämfört med ursprungligen budgeterade 3,8 milj. € samt 4,4 milj. € i den ändrade budgeten.

Stadens lånestock minskade under året med 0,9 milj. € och uppgick i bokslutet till 48,4 milj. €.

Stadens lånestock (inkl. hyresansvar) uppgick till 52,6 milj. €, vilket motsvarar 6 835 €/invånare.

Koncernens lånestock (inkl. hyresansvar) uppgick till 57,7 milj. €, vilket motsvarar 7 491 €/invånare.

Invånarantalet var 7 700 (7 760 år 2023).

Stadens kumulativa överskott är 32,7 milj. €, d.v.s. 4 249 €/invånare.

Koncernens resultat år 2024 uppvisade ett överskott om 2,0 milj. € (jfr. 5,2 milj. € år 2023).

Koncernens kumulativa överskott är i sin tur 50,2 milj. €, dvs. 6 518 €/invånare.

För Hangö stads och stadskoncerns del kan konstateras att kriterierna för en kommun i speciellt svår ekonomisk ställning inte uppfylls. Revisionsnämnden önskar ändå i likhet med föregående år fästa uppmärksamhet speciellt vid stadens höga skuldbörda, vilken utgör en betydande riskfaktor för såväl staden som hela stadskoncernen, inklusive där till hörande ränterisk.

Stadens lånestock har budgeterats att ligga kvar på nuvarande nivå under den gällande ekonomiplaneringsperioden.

Enligt revisionsnämndens mening är det alltså viktigt att man målmedvetet fortsätter de ekonomiska balanseringsåtgärderna i syfte att uppnå en ekonomisk balans av bestående karaktär samt för att avvärja hotet om ett utvärderingsförfarande i enlighet med kommunallagen. Kopplat till detta bör koncernens resultatstyrning och övervakning utvecklas ytterligare. Enligt revisionsnämndens mening förutsätter både kommunallagen och de i kraft varande koncerndirektiven att ekonomiska mål – inklusive investeringar och skuldsättning – uppställs och uppföljs på stadens försorg, såväl för staden som moder, bolagen samt koncernen.

De av fullmäktige uppställda ekonomiska och verksamhetsmässiga målen har enligt revisionsnämndens mening huvudsakligen uppnåtts.

Övrigt att notera:

För att i staden och koncernen effektivisera verksamheten och ekonomistyrningen, stärka ekonomin samt utveckla attraktionskraften, lyfter revisionsnämnden fram bl.a. följande specifika sakförhållanden:

- Enligt revisionsnämndens analys är stadens finansieringsunderlag otillräckligt för att upprätthålla det nuvarande skolnätet. Revisionsnämnden anser att stadens omfattande skolnät inte längre står i samklang med de kända elevprognoserna och efterlyser en utredning av anpassningsåtgärder. Dessa åtgärder bör vidtas utan dröjsmål. Till detta hör även att utarbeta en tydlig fastighetsstrategi. I strategin bör särskild uppmärksamhet fästas vid tomma fastigheter samt stadens växande renoveringsskuld.
- Fungerande styrning och övervakning av stadens dottersammanslutningar kräver fortsatt uppmärksamhet. Det är särskilt viktigt att beakta det krav på tillräcklig ekonomisk och affärsmässig kompetens som kommunallagens § 47 ställer på sammansättningen av dotterbolagens styrelser.
- Att planläggningen inte framskrider – och särskilt byggförbuden i områden där planeringen har varit ofullständig i flera år – utgör en väsentlig brist ur stadens attraktivitets- och utvecklingssynpunkt. Denna brist bör åtgärdas skyndsamt. Byggnadsförbuden bör enligt revisionsnämndens mening hävas, om planerna inte avancerar.

Till den del som i denna utvärderingsberättelse inte annat konstateras anser revisionsnämnden att man skridit till sakenliga åtgärder beträffande konstaterandena i utvärderingsberättelsen för år 2023.

I Hangö _____._____.2025

Jouko Kavander
orförande

Gun Augustsson-Sula
medlem

Monica Ferm
medlem

Marie Koskinen
medlem

Timo Riikkilä
medlem

Esko Tolvanen
medlem

Katja Mäkelä
medlem